

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Muistio

27.3.2023

VN/4454/2022

FINGRID OYJ:N, HAKEMUS SAADA LUNASTUSLUPA JA ENNAKKOHALTUUNOTTOLUPA (TEIKKOPERÄN SÄHKÖASEMA)

Fingrid Oyj (jäljempänä hakija) on pyytänyt valtioneuvostolta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) 5 §:ssä tarkoitettua lupaa saada lunastamalla hankkia omistusoikeuden 110 kV Teikkoperän sähköasemaa varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Ylivieskan kaupungissa.

Lunastuksen kohteina ovat määräala tilasta Puskala 977-403-22-26 ja määräala tilasta Ylivainio 977-406-14-61 Ylivieskan kaupungissa. Lunastettavan alueen pinta-ala on yhteensä noin 10,2 hehtaaria.

Lunastuksen tarkoitus

Hakijalla on sähkömarkkinalain (2013/588) perusteella velvollisuus liittää sähköverkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja voimalaitokset toiminta-alueellaan. Hakija kehittää sähköverkkoaan siten, että sähkömarkkinalain mukainen liittämiselvelite toteutetaan kustannustehokkailla teknisillä ratkaisuilla ympäristövaikutuksia minimoiden.

Herrfors Nät-Verkko Oy:n Ylivieskan kaupungin sähkön käyttöä palveleva 110 kV voimajohto liittyy hakijan 110 kV Jylkkä–Uusnivala voimajohtoon Teikkoperässä niin sanotulla voimajohtoliitännällä. Herrfors Nät-Verkko Oy:n verkkoon on liittymässä tuulivoimayhtiö OX2:n Puutikan kankaan tuulivoimapuisto. Tuulivoimapuiston liittämiseksi liittymispisteen takana olevaa verkkoa laajennetaan ja verkossa olevan muuntokapasiteetin määrä kasvaa. Liittymispisteen takana oleva verkon pituus ja muuntokapasiteetin määrä ylittävät tämän jälkeen voimajohtoliitännälle sallitut rajat ja nykyinen voimajohtoliityntä tulee korvata sähköasemaliitännällä alueen käyttövarmuuden säilyttämiseksi korkealla tasolla. Uuden sähköaseman sijainniksi on valikoitunut voimajohtojen risteyskohtaa lähin sähköasema-alueeksi soveltuva alue.

Sähköaseman rakentaminen mahdollistaa Herrfors Nät-Verkko Oy:n jakeluverkon kehittämisen, parantaa alueen käyttövarmuutta ja mahdollistaa uusiutuvan energian liittämisen kantaverkkoon Herrfors Nät-Verkko Oy:n voimajohtojen kautta.

Teikkoperän sähköaseman rakentaminen edellyttää maanhankintaa olemassa olevien Jylkkä–Uusnivala 110 kV ja Vihanti–Uusnivala 110 kV voimajohtojen läheisyydestä. Alueen valinnassa on otettu huomioon sekä teknistaloudelliset että alueen maankäytölliset seikat. Kyseisellä alueella ei ole Ylivieskan kaupungin laatimia kaavoja, joten lunastuksen kohteena olevat alueet ovat maa- ja metsätalousaluetta.

Sähköasema-alue on pinta-alaltaan kokonaisuudessaan noin 22,7 hehtaaria. Alue sijoittuu neljän kiinteistön alueelle: Ylivainio 977-406-14-61, Sukkaneva 977-406-14-116, Puskala 977-403-22-26 ja Vainio 977-406-15-82. Kaikkien maanomistajien kanssa on neuvoteltu alueen hankkimisesta vapaaehtoisilla kaupoilla. Tilan Vainio RN:o 15:82 omistajan kanssa on tehty kiinteistökauppa noin 10,3 hehtaarin suuruisesta määräalasta. Tämän lisäksi on päästy suulliseen sopimukseen vapaaehtoisesta kaupasta tilan Sukkaneva RN:o 14:116 omistajan kanssa koko tilasta, joka on pinta-alaltaan noin 2,2 ha. Muiden kiinteistön omistajien kanssa vapaaehtoista kauppaa ei ole onnistuttu saamaan aikaan. Syynä on alueen hintatasoa koskeva näkemusero maanomistajan ja hakijan välillä. Hakijan käsityksen mukaan tarjottu kauppahinta ylittää alueen metsätaloudellisen maapohjan arvon noin 10–20 kertaisesti.

Ympäristövaikutukset

Hankkeesta on tehty luontoselvitys. Selvityksen perusteella ei ole esitetty sijoittaa sähköasema suunniteltuun sijaintiin.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta, Pohjois-Pohjanmaan liitolta ja Ylivieskan kaupungilta. Lausuntoja ei ole annettu.

Maanomistajien kannanotot

Lunastuslupahakemuksen kohteena olevien kiinteistöjen omistajille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta siten kuin lunastuslaissa säädetään.

Maanomistajat eivät ole antaneet lausuntoja.

Lunastusluvan myöntämisen edellytykset

Edellä esitettyyn viitaten on katsottava hakijan osoittaneen, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja että omaisuuden lunastus on tarpeen hankkeen toteuttamisessa.

Lunastusluvan sisältö

Hakijalle annetaan lupa hankkia omistusoikeus 110 kV sähköaseman rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueilla noin 10,2 hehtaarin suuruiseen alueeseen.

Ennakkohaltuunotto

Hakija on ennakkohaltuunottolupaa pyytäessään esittänyt, että hankkeen toteuttamista edellyttävän tuulivoimapuiston on määrä aloittaa sähkön tuotanto jo vuoden 2022 lopussa. Tämän jälkeen verkon käyttövarmuutta joudutaan ylläpitämään poikkeusjärjestelyin siihen saakka, kunnes uusi sähköasema otetaan käyttöön.

Edellä sanotun nojalla on katsottava, että töiden kiireellinen aloittaminen vaatii ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä.

Johanna Juvonen
ylitarkastaja

